

**Záznam výsledků
15. porady pracovní skupiny
„Povodňová ochrana“ (FP)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 3. 12. – 4. 12. 2007 v Drážďanech**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny, pan prof. Socher, pozdravil účastníky porady a zahájil jednání.

Pan Kubát, který zastupoval pana Reidingera ve funkci mluvčího české delegace, informoval o změnách v personálním složení české delegace pracovní skupiny FP:

- paní Holienčinová (MZe ČR) nahradila paní Georgievovou
- pan Kubala (Povodí Vltavy, s. p.) nahradil pana Báču
- pan Jirásek (Povodí Labe, s. p.) byl jmenován novým členem české delegace

Předseda pracovní skupiny přivítal pana Stiefelmeyera (BLFUW – Spolkové ministerstvo zemědělství, lesnictví, životního prostředí a vodního hospodářství), který byl jmenován zástupcem Rakouska v pracovní skupině FP pro potřeby koordinace implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik v povodí Labe. Zástupcem Polska byl v této souvislosti jmenován pan Kitowski (RZGW Wroclaw – Oblastní správa vodního hospodářství ve Vratislavi), který se této porady bohužel nemohl zúčastnit.

Paní Esser, pan Gladbach, pan Rapsch, pan Kubala, pan Reidinger a pan Neuschulz byli omluveni.

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích 20. zasedání MKOL ve dnech 23. 10. – 24. 10. 2007 v Dessau

Na základě výtahu ze závěrečného protokolu z 20. zasedání MKOL, který obdrželi všichni účastníci porady, informoval pan prof. Socher o výsledcích 20. zasedání MKOL. Zájmů pracovní skupiny FP se týkají především tyto body:

- BOD 4. a) Implementace Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe (WFD) (současně porada mezinárodní koordinační skupiny Rámcová směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe – ICG WFD)
- BOD 4. b) Povodňová ochrana (FP)
- BOD 5 Informace k převzetí předsednictví v MKOL od 1. 1. 2008

Předseda pracovní skupiny upozornil na následující body usnesení 20-4b-3 ke zprávě předsedy pracovní skupiny FP:

2. MKOL a zástupci Polska a Rakouska v MKOL považují MKOL za vhodné grémium pro koordinaci úkolů vyplývajících pro státy v povodí Labe ze Směrnice Evropského parla-

- mentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik, která byla schválena dne 18. 9. 2007.
3. MKOL a zástupci Polska a Rakouska v MKOL žádají pracovní skupinu FP, aby připravila návrh postupu na mezinárodní úrovni pro implementaci Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik v povodí Labe a předložila ho na poradě vedoucích delegací MKOL v květnu 2008.
 5. MKOL bere na vědomí Tabulky hodnot průtoků a plavenin na vybraných měrných profilech v povodí Labe za hydrologický rok 2006 a žádá sekretariát MKOL, aby tento dokument umístil na internetové stránky MKOL.
 6. MKOL podporuje zpracování statistiky malých průtoků na Labi a jeho významných přítoků a žádá pracovní skupinu FP, aby na 21. zasedání MKOL v říjnu 2008 informovala o dosaženém stavu prací.
 8. MKOL souhlasí, aby z důvodu zabránění duplicity prací pracovní skupina FP nepokračovala ve zpracování přehledu technických zařízení s látkami ohrožujícími jakost vody a starých zátěží v oblastech ohrožených povodněmi dle zadání „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ (usnesení 4 k bodu 7 záznamu výsledků porady vedoucích delegací MKOL ve dnech 3. 5. – 4. 5. 2007 v Praze). Tento úkol „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ bude řešen v rámci zpracování map povodňových rizik v souladu s požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.

Tabulky hodnot průtoků a plavenin ve vybraných měrných profilech v povodí Labe za hydrologický rok 2006 byly již zveřejněny včetně komentářů na internetových stránkách MKOL.

Předseda pracovní skupiny upozornil, že bude důležité sledovat aktivity Evropské komise ve vztahu k problematice sucha a malých průtoků.

Předseda pracovní skupiny informoval, že Spolková republika Německo jmenovala se souhlasem České republiky prezidentem MKOL od 1. 1. 2008 pana MinDirig. Dr. Fritze Holzwartha.

Plné znění závěrečného protokolu je členům pracovní skupiny k dispozici v intranetu internetových stránek MKOL.

BOD 3 Výsledky studií podle „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“

Společné výzkumné centrum Evropské komise (JRC) v Ispře dokončilo v roce 2007 následující studie, které byly zpracovávány dle zadání „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“:

- Studie k obnově bývalých záplavových ploch a k vytvoření dalších retenčních prostor, která byla řešena pro německou část povodí Labe
- Studie o vlivu velkých údolních nádrží na Sále na průběh povodní na Labi

Pan de Roo prezentoval aktualizované výsledky (viz bod 3.1 a 3.2), které byly doplněny o výpočty scénářů pro povodeň 2006 a dále byl vliv plánovaných opatření vyjádřen nejen ve vztahu ke kulminačním průtokům, ale také k vodním stavům. Prezentace pana de Roo je uvedena v příloze 2.

Pan de Roo také představil návrh závěrečné zprávy k těmto studiím. Pracovní skupina se shodla na následujícím postupu:

- česká a německá delegace předají své případné připomínky k návrhu závěrečné zprávy nejpozději **do konce února 2008** přímo panu de Roo

- pan de Roo zajistí **do konce března 2008** zapracování připomínek a tisk finální verze závěrečné zprávy
- na 16. poradě provede pracovní skupina závěrečné zhodnocení výsledků těchto studií, především s ohledem na jejich další využití

BOD 3.1 Studie k obnově bývalých záplavových ploch a k vytvoření dalších retenčních prostor

V této studii byl posuzován vliv plánovaných 5 manipulovatelných odlehčovacích poldrů na Labi a 20 oddálení ochranných hrází na průběh povodní na Labi.

Výsledky výpočtů dle jednotlivých scénářů pro povodeň 2002 ukazují následující změny kulminačních průtoků oproti pozorovaným hodnotám:

- bez protržení ochranných hrází - zvýšení kulminačních průtoků o 9 % a vodních stavů o cca 25-50 cm
- se zohledněním plánovaných 20 oddálení ochranných hrází - snížení kulminačních průtoků o 1,3 až 4,6 % a vodních stavů o cca 10-30 cm
- se zohledněním plánovaných 5 manipulovatelných odlehčovacích poldrů a 20 oddálení ochranných hrází - snížení kulminačních průtoků o 4 až 11 % a vodních stavů o cca 25-75 cm

Výsledky výpočtů dle jednotlivých scénářů pro povodeň 2006 ukazují následující změny kulminačních průtoků oproti pozorovaným hodnotám:

- se zohledněním plánovaných 20 oddálení ochranných hrází - snížení kulminačních průtoků o 0,4 až 1,3 % a vodních stavů o cca 3-10 cm
- se zohledněním plánovaných 5 manipulovatelných odlehčovacích poldrů a 20 oddálení ochranných hrází - snížení kulminačních průtoků o 1,1 až 3,4 % a vodních stavů o cca 8-21 cm

BOD 3.2 Studie o vlivu velkých údolních nádrží na Sále na průběh povodní na Labi

Z výsledků studie na Sále vyplývá, že ve scénáři uvažovaná změna ovladatelného ochranného objemu u vodních děl Bleiloch a Hohenwarte (v zimě z 40 na 55 a v létě z 25 na 35 mil. m³) by neměla významný vliv na průběh posuzovaných povodní 1994, 2002 a 2003 ve stanici Calbe-Griezechne před zaústěním Sály do Labe a tudíž neměla ani významný vliv na průběh těchto povodní na Labi (snížení kulminačních průtoků max. o 0,2 % při povodni v roce 2002).

JRC v Ispře posoudilo s využitím dat od ČR vliv velkých údolních nádrží na Vltavě, Ohři a Sále na průběh povodně 2002 na německém úseku Labe. V ČR byly posuzovány scénáře pro stávající stav s Vltavskou kaskádou a bez Vltavské kaskády. Dle scénáře bez Vltavské kaskády by na německém úseku Labe došlo při extrémních povodních na úrovni povodně 2002 ke zvýšení kulminačních průtoků o cca 1,6 až 3,7 %. Tyto výsledky korespondují s výsledky české části studie, které ukázaly, že v absolutním měřítku se vliv Vltavské kaskády nejvíce projevuje v oblasti povodní s dobou opakování 10 až 20 let.

BOD 4 Stav prací na Evropském systému včasného varování před povodněmi (EFAS) a na Evropském systému pro sledování nebezpečí výskytu sucha (EDO)

Pan de Roo informoval o postupu prací na vývoji Evropského systému včasného varování před povodněmi (EFAS) a na Evropském systému pro sledování nebezpečí výskytu sucha (European Drought Observatory – EDO) od 14. porady pracovní skupiny FP – viz příloha 2.

Výstupy systému EFAS jsou pro členy tohoto systému přístupné on-line na internetu. V současné době se hledá řešení pro zajištění operačního provozu systému. JRC v Ispře bude zajišťovat pouze technickou podporu.

Pracovní skupina požádala pana de Roo, aby ověřil, zda by bylo možné

- zajistit on-line přístup k výsledkům systému EFAS také pro řádné členy pracovní skupiny FP (bez zástupců nevládních organizací),
- poskytnout skupině expertů Hy podrobnější informace k systému EDO pro ověření možností jeho využití (např. minimální průtoky, vliv klimatických změn, atd.)

BOD 5 Činnost a úkoly skupiny expertů Hydrologie (Hy)

Předsedkyně skupiny expertů Hy, paní Kulasová, informovala o výsledcích 3. a 4. porady skupiny expertů Hy. Záznamy výsledků jsou uvedeny v přílohách 3 a 4.

Paní Kulasová informovala o postupu prací při zpracování statistiky malých průtoků na Labi a jeho významných přítocích. V první fázi jsou pro vybrané stanice dle tabulky 1a zpracovávány N-leté 7 denní minimální průtoky (období 1961-2005) pro doby opakování 2, 5, 10, 20, 50 a 100 let. Nyní skupina expertů prověřuje nelogické rozdíly v oblasti hraničního profilu mezi vodoměrnou stanicí Děčín a Drážďany. Česká i německá strana sice využívá stejný statistický software HYSTAT, ale rozdíly jsou pravděpodobně způsobeny volbou odlišného teoretického rozdělení a možnými nepřesnostmi měrných křivek v oblasti malých průtoků.

Skupina expertů dále provádí aktualizaci následujících tabulek:

Tabulka 1a - Základní hydrologické charakteristiky

- Období pro srážky, průměrný průtok a průměrný minimální průtok - 1961-2005
- Období pro průměrný maximální průtok - 1890-2006 nebo období pozorování v případě, že dostupná časová řada je kratší.

Tabulka 2a - Dlouhodobé průměrné měsíční a pololetní průtoky

- Období 1961-2005

Tabulka 3a - Průměrné denní průtoky pro stanovené doby nedostoupení v roce

- Období 1961-2005

Tabulka 4a – Kulminační průtoky dané doby opakování

V tabulce 4a jsou udávány N-leté průtoky platné v České republice a v německých spolkových zemích. V České republice bylo již přehodnocení N-letých průtoků po povodni 2002 a 2006 dokončeno, v Německu zatím ještě nebylo ukončeno odsouhlasení nových hodnot.

Pro poradu vedoucích delegací v květnu 2008 připraví skupina expertů tabulky 1, 2, 3 a 5 (stav 3/2008), které budou doplněny stručným průvodním textem v následujícím členění:

- úvod (popis a význam zvolených charakteristik)
- metodika jejich odvození
- předpokládaný další postup (např. porovnání výsledků zpracování různých časových řad, analýzy trendů jednotlivých charakteristik, atd.)

Návrh pro poradu vedoucích delegací vypracovaný skupinou expertů Hy bude rozeslán jako předloha pro 16. poradu pracovní skupiny FP v dubnu 2008 k projednání.

Další úkoly skupiny expertů Hy:

- po představení prvních výsledků statistiky malých průtoků upřesní pracovní skupina FP na své 16. poradě zadání úkolu vztahujícího se k problematice vlivu změny klimatu a antropogenní činnosti na minimální průtoky. Určité analýzy k tomuto tématu prováděl již Spolkový ústav hydrologický (BfG) na Labi a na Havole. Pan Oppermann přislíbil, že zajistí představení výsledků těchto prací skupině expertů Hy na její 5. poradě ve dnech 25. 6. – 26. 6. 2008 v Koblenci.
- analýza historických povodní v souvislosti s implementací Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Konkrétní návrh zadání tohoto úkolu zašle německá delegace sekretariátu MKOL **do 20. 1. 2008**. Tento návrh bude projednán na 16. poradě pracovní skupiny FP.

Pan Kubát navrhl, že by bylo vhodné na 21. zasedání MKOL přizvat paní Kulasovou, vzhledem k požadavku MKOL na přednesení informace o stavu prací na statistice malých průtoků.

BOD 6 Implementace Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik v povodí Labe

Na základě záznamu výsledků setkání zástupců pracovní skupiny FP ve dnech 1. – 2. října 2007 v Praze informoval předseda pracovní skupiny o nejdůležitějších výsledcích tohoto setkání a zdůraznil, že je důležité maximálně využít podkladů zpracovaných před 22. 12. 2010 a odpovídajících požadavkům směrnice (článek 13).

Členové pracovní skupiny a zástupce Rakouska se shodli na následujícím postupu (Zástupce Polska se porady nezúčastnil, příslušné usnesení bude polské straně zasláno k odsouhlasení):

- česká a německá delegace a zástupci Rakouska a Polska v pracovní skupině FP připraví na národní úrovni seznam podkladů, které by bylo možné využít při implementaci směrnice v povodí Labe a zašlou ho **nejpozději do 14. 2. 2008** sekretariátu MKOL
- sekretariát připraví přehled publikací zpracovaných MKOL v oblasti povodňové ochrany
- předseda pracovní skupiny připraví návrh společného postupu ve vztahu k využívání již zpracovaných materiálů a zašle **do konce února 2008** sekretariátu MKOL
- česká a německá delegace a zástupci Rakouska a Polska v pracovní skupině FP připraví návrh jakým způsobem kartograficky zpracovat mapy potřebné pro implementaci směrnice na mezinárodní úrovni (např. volba měřítka, podrobnost a druh obsažených informací, atd.) a zašlou ho **nejpozději do 14. 2. 2008** sekretariátu MKOL

Na základě výše uvedených podkladů připraví sekretariát předlohu pro 16. poradu pracovní skupiny FP.

Česká delegace upozornila, že je třeba na německé straně také zahrnout podklady vztahující se k horní části povodí Ohře na území Bavorska.

Možnost využití výsledků projektu ELLA (Atlas-Labe) v současné době ověřuje skupina expertů DATA.

BOD 7 Příprava návrhu osnovy Druhé zprávy o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe

Základ diskuse tvořila předloha FP15_07-7-1. Sekretariát zapracuje připomínky, které vzešly z diskuse k bodům 2.4 a 3.1 – viz příloha 5. Případné další připomínky a doplňky k návrhu osnovy je možné prostřednictvím mluvčích delegací zaslat sekretariátu **do konce února 2008**. Na 16. poradě pracovní skupiny FP v dubnu 2008 je třeba návrh osnovy dokončit, aby mohl být předložen na poradě vedoucích delegací MKOL v květnu 2008 ke schválení.

Ke koncepci mezinárodního předpovědního povodňového systému česká delegace informovala, že byl dokončen předpovědní model pro Ploučnici a bylo by nyní možné zpracovávat 48-hodinové předpovědi průtoků i pro profil Děčín. Nyní je německé straně poskytována 48-hodinová předpověď pro profil Ústí n.L. Předseda pracovní skupiny upozornil, že v 2. zprávě o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe bude třeba přehledně znázornit koncepci společného předpovědního povodňového systému v povodí Labe.

BOD 8 Projekty zaměřené na povodňovou ochranu v povodí Labe

Předseda pracovní skupiny požádal českou delegaci o prezentaci informací z odborných projektů z oblasti povodňové ochrany v rámci 16. porady pracovní skupiny FP.

BOD 8.1 Projekt ELLA II

Paní Beltschewa informovala o stavu přípravy projektu ELLA II (příslušná prezentace je obsažena v příloze 6). Nyní probíhá shromažďování podkladů a navazování kontaktů s potenciálními partnery. Podání žádosti o otevření projektu se předpokládá na jaře 2008.

Pracovní skupina vyjádřila, že

- funkce MKOL by ve vztahu k tomuto projektu měla být směřována do oblasti podpory prosazení projektu a rozšiřování dosažených výsledků, do příští porady zváží česká a německá delegace případné další možné formy podpory tohoto projektu
- partnery projektu by měly být zainteresované instituce
- při definici cílů projektu ELLA II by měly být zohledněny úkoly vyplývající ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik

Česká strana vyjádřila nesouhlas se záměrem stanovování „území vzniku povodní“. Tento pojem neuvažuje ani nová Směrnice o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.

BOD 8.2 Program RIMAX

Pan prof. Grünwald představil projekt „Integrace historických a hydraulických/hydrologických analýz v zájmu lepšího odhadu zranitelnosti regionů a vyššího povědomí o povodňovém nebezpečí“ (<http://www.elbe-extremhochwasser.de/>) - viz příloha 7. Ve vztahu k tomuto projektu:

- Pan Grünwald přislíbil, že jakmile bude na internetu zveřejněna Monografie historických povodní v Sasku, poskytne tuto informaci sekretariátu, který informuje členy pracovní skupiny.
- Pan Oppermann požádal o poskytnutí závěrečné zprávy tohoto projektu, jakmile to bude možné.
- Paní Kulasová požádala o poskytnutí výstupů tohoto projektu a závěrečné zprávy skupině expertů Hy (prostřednictvím paní Peter)

Pan Kron představil projekt „Operační zvládání rozsáhlé extrémní povodně na příkladu Středního Labe“ (<http://www.elbe.uni-karlsruhe.de/>) - viz příloha 8.

BOD 9 Různé

Členové pracovní skupiny souhlasili s návrhem předlohy k stěžejním oblastem činnosti pracovní skupiny FP (předloha FP15_07-9-1) pro pracovní setkání u příležitosti předání předsednictví v MKOL dne 10. 1. 2008 v Magdeburku.

BOD 10 Termín a místo příštích porad

- 16. porada: 8. 4. – 9. 4. 2008 v Praze (začátek 8. 4. cca v 10:30, konec 9. 4. kolem poledne)
- 17. porada: 3. 11. – 4. 11. 2008 v Drážďanech

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina

Příloha 2: Studie JRC v Ispře k Akčnímu plánu povodňové ochrany v povodí Labe (Ad de Roo – prezentace k bodům 3 a 4, anglicky a německy)

Příloha 3: Záznam výsledků 3. porady skupiny expertů „Hydrologie“ (Hy) Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) ve dnech 11. 6. – 12. 6. 2007 v Magdeburku

Příloha 4: Záznam výsledků 4. porady skupiny expertů „Hydrologie“ (Hy) Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) ve dnech 14. 11. – 15. 11. 2007 v Praze

Příloha 5: Návrh osnovy Druhé zprávy o plnění Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe v letech 2006 – 2008 (stav: 4. 12. 2007)

Příloha 6: Labe-Elbe-Visionen und Maßnahmen für die nachhaltige Entwicklung des Elbe-Labe-Raumes (Janka Beltschewa - prezentace k bodu 8.1, německy)

Příloha 7: Integrace historických a hydraulických/hydrologických analýz v zájmu lepšího odhadu zranitelnosti regionů a vyššího povědomí o povodňovém nebezpečí (Uwe Grünwald - prezentace k bodu 8.2, německy)

Příloha 8: Operační zvládání rozsáhlé extrémní povodně na příkladu Středního Labe (Andreas Kron - prezentace k bodu 8.2, německy)